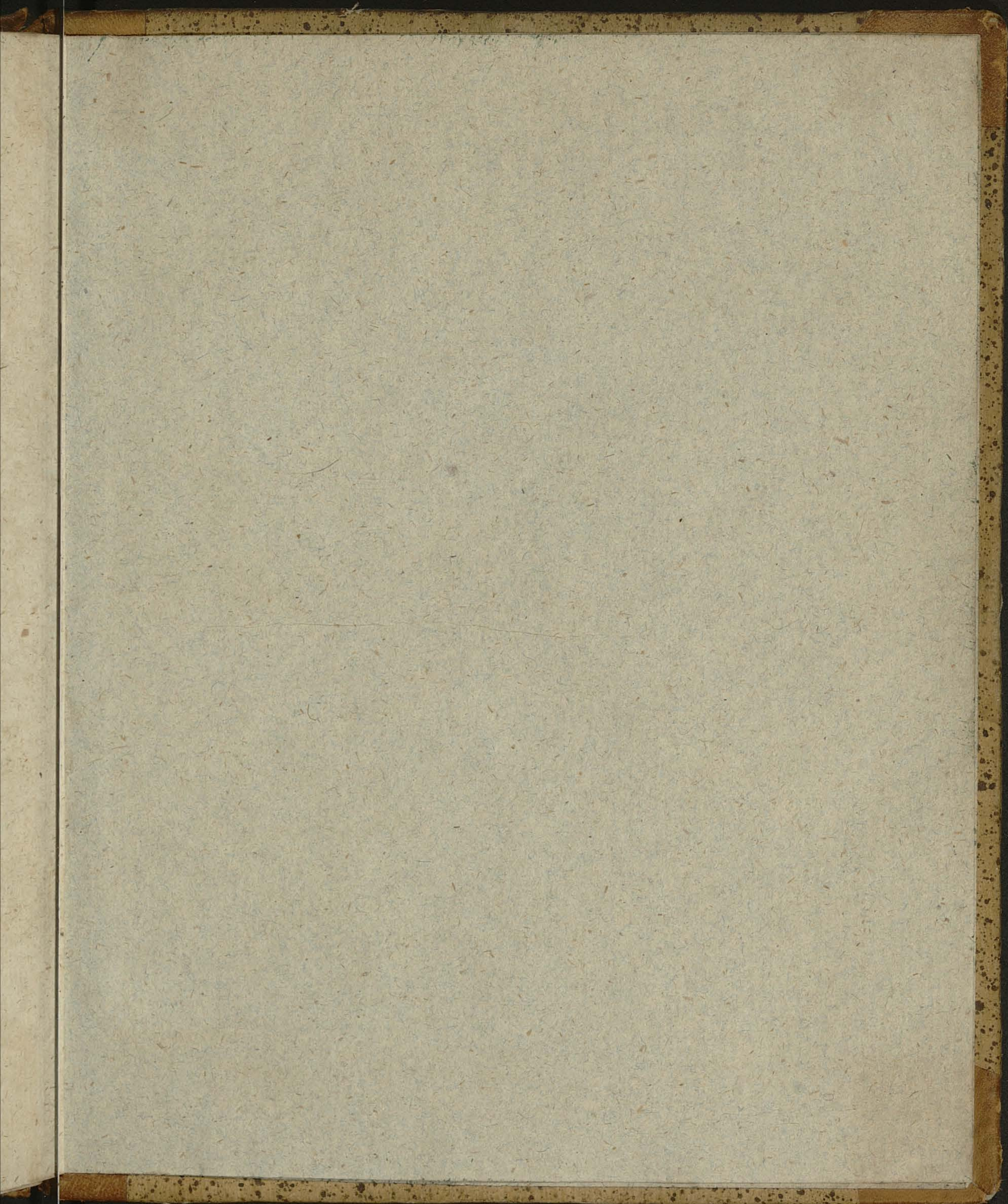

V
B J
C
390564-
-390576
I Mag St. Dr.

MISCELLANEA.

1/ Jabłonowski Jan Kajetan Bernard, Exempt czyli akt zapisu wieczystego wdzięczney obligacyi od uchrony Lublina.-K nlb.43.-R.1760.-E_{XVIII}Str.340/1.-

2/ Konarski Stanisław Hieronim II, De inscriptione regii numismatis Oratio.Warszawa 1764.-K nlb.14.-E_{XX}Str.7.-

3/ Laskiewicz Jan Kanty X., Mowa przy solennym wyprowadzeniu ciała Antoniny Massalskiey w Krakowie dnia 8.stycznia 1765.-K nlb.7.-E_{XXI}Str.96.-

4/ Series konstytucyi synoptice zebranych ex Volumine legum, dowodząc, że stan szlachecki y duchowny od wszelkiego myta, cła y poboru iest wolny.-K nlb.8.- E_{XXVIII} Str.390

5/ Hailes, Réplique a l' examen du Mémoire sur les ~~affrai~~-affaires actuelles de la Pologne 1791.Warszawa 1791. de l' imprimerie de Michel Gröll.-Str.43.-E_{XXIV}Str.XXVIII

6/ Memoire composé par un gentilhome Polonois de Petrikau.-K nlb.18.-E_{XXII}Str.279.-

7/ Examen d' une brochure intitulée Memoire sur les affaires actuelles de la Pologne 1791.Warszawa 1791. de l' imprimerie de P.Dufour.-Str.31.-E_{XVI}Str.122.-

8/ Papuga, powieść z franc.-K nlb.4.-E_{XXIV}Str.85.-

9/ Nienawiść cnocie przeciwna, Wiersze wydane roku 1789.-K nlb.1.Str.6.-E_{XXIII}Str.125.-

10/ Lubomirski Antoni, Mowa w Senacie na seymie ordynaryinym Warszawskim r.1766 i Mowa na tymże seymie 20. Oct.1766.-K nlb.4.-E_{XXI}Str.457.-

11/ Lubomirski Antoni, Mowa w Warszawie dnia 29.paźdz.r. 1766 i Mowa dnia 14.listopada.-K nlb.3.-E_{XXI}Str.457.-

12/ Walewski Xawery, Mowa dnia 28.marca r.1775 na sessyi seymowey.-K nlb.2.-

13/ Lubomirski Antoni. Mowa w Warszawie dnia 22.listopada r.1766.-K nlb.3.-E_{XXI}Str.457.-

MOWA

J. O. Xcia JMci LUBOMIRSKIEGO Woiewody Lubelſkiego, miana w Warſzawie dnia 22. Mieſiąca Liſtopada R. 1766.

Gorliwość Religii, utrzymanie zadawnioney w kroleſtwie Wiary, y w niczym nienaruſzanie, ſą to wſpaniałe myśli rozumney Duſzy każdego prawowiernego katolika; Poyść za przykładem pobożnego y bogoboynego Krola, nie

ieſt rzecz arcyſtraſzna dać życie na ofiarę; Słuchać mężnych ſwoiey wokacyi Biſkupow, wielbić ich y chwalić za dopełnienie Paſterſkich przynależy obowiązkow. Nie tylko całe Naſze zgromadzenie, ale y gmin pozoſtałego po rozległey Polſzcze Braci naſzych ludu, iednomyślnym nakłonieni umyſłem, fortuny tracić, krew właſną nietylko ulewać, ale y ſiebie ſamych przez naywiękſze okrucieńſtwa ſą poddać gotowi.

Wiary dochowanie Bogu, ieſt wyznaczonym opiſem Przykazań Jego, wierzyć zaś w Boga, ieſt to wypełniać wyroki Namieśnictwa Jego. Do Ciebie mowię Nayiaśnieyſzy Krolu y przezacne Rzeczypoſpolitey Stany z troiakiego złożone doſtoieńſtwa, że Uſtawy Waſze Seymowe, te ſą nam choć doczeſnym wypełnienia Prawem, lecz y ſprawiedliwą wieczności nadgrodą. Meżnego ieſt umyſłu trwałość, chwalebną zawſze rozpoczętego dzieła utrzymywać ſtateczność.

Seym

Seym Konwokacyiny opiſał porządek Seymowania, iuż ieſteśmy na dobrey porządkowey roboty drodze, domierzać tylko należy do dokończenia Ekonomiczney Materyi, potym Woyſkowey y Jurydyczney, à ten ſprawiedliwy Religii zelus, w kim był dawniey, iako y dziś rowno ze mną pokazuie ſię, nie powinien oſtygnąć *in ulteriori* Seymowania *tractu*.

Dopełniać powinności Prawa Narodowego, ſą to Obywatelſtwa obowiązki, dochować we wſzyſtkim Traktatow przymierza, y w niczym onych nie naruſzać, ſą te dwa argumenta u mnie rownaiące ſię Wierze, y na tych to właściwie iſtność zawiſſa Religii, temi Prawami y dochowaniem z przymierzenia, luſtr ſwoy y zaſzczyt biorą wolnego Narodu ſwobody, à wzmacniać ſię w rożne wycieńczenia czaſu ſpoſoby, byłoby to pokrywać rożnie myślących Syſtema; przeto uſilnie dopraſzam ſię W.K. Mci y Stanow Rzeczypoſpolitey, aby nieprzerwanie kontynuowane były Ekonomiczne Materye, porządkowym Seymowania opiſane Prawem.

Wde-

W delikatney zaś podatkowania y zaciągania Woyſka Materyi, ważące ſię w każdym Obywatelu opieraią myśli; Umyſł tego przeniknąć byſtrością dowcipu nie potrafi, co ſamey krążących konſekwencyi podpada rozważności.

Podatki należećby powinny do rządow Ekonomicznych, y rozrządzenia onychże, ile podług Koronacyinego Seymu, niektore podpadaią pod wielość zdań y decyzyą Ekonomiczną.

Wſzyſtkie publiczne dochody należą do wewnętrznego goſpodarſtwa y rządu, te zawiſło na przyſpoſobieniu Jntrat Skarbowych, y na oſzczędzaiącym onychże wydatku; Przymnażać bowiem tych przez nowe podatkowanie, albo one uſkąpiać, nie ieſt dotąd ani mocy ani wielowładności ſamey Kommiſſyi, ale czekać należy od Rzeczypoſpolitey wyroku, y wyznaczenia ſwego.

Nowe ſtanowić podatki, zgadzam ſię na to, że ieſt materya *Statûs*, lecz dawne wznowić y wſkrzeſić

iak

iak to Czopowe y Szelężne, albo oddalić podymne, y pogłowne, było to w powadze Stanow zkonfederowaney Rzpltey *pluralitate* decydować, ktora uſtawa prędkim mniemaniem, ciemny zaraz blaſk uczyniła, y wzniecona nowość w oczach ſprawiła ludzkich.

Wprawdzie zaś mowiąc, że ani Seym Konwokacyiny, ani ſzczęśliwy W. K. Mci Koronacyiny, nic nie wſpominaią, że podatkowanie ieſt Materya *Statûs*, ani też iaśnie determinuią, aby te podpadało *pluralitati Votorum*.

Zapatruiąc ſię bowiem na zacne przedemną Głoſy, à bardziey poddaiąc ſię *viciſſitudini temporis* krytyczney konjektury, zezwalam że nowe układania podatkow, ſą to Materye *Statûs*, y niech *in futurum* idą pod iedną zgodną decyzyą, ta nieprzełamana ieſt u mnie zawſzemyślność.

Woyſka Aukcyonowania nie radziłem, owſzem w pierwſzym Głoſie moim wyraźnie mowiłem, że ſzczupłe Skarbowe dochody, ſą nam ſprawiedliwą

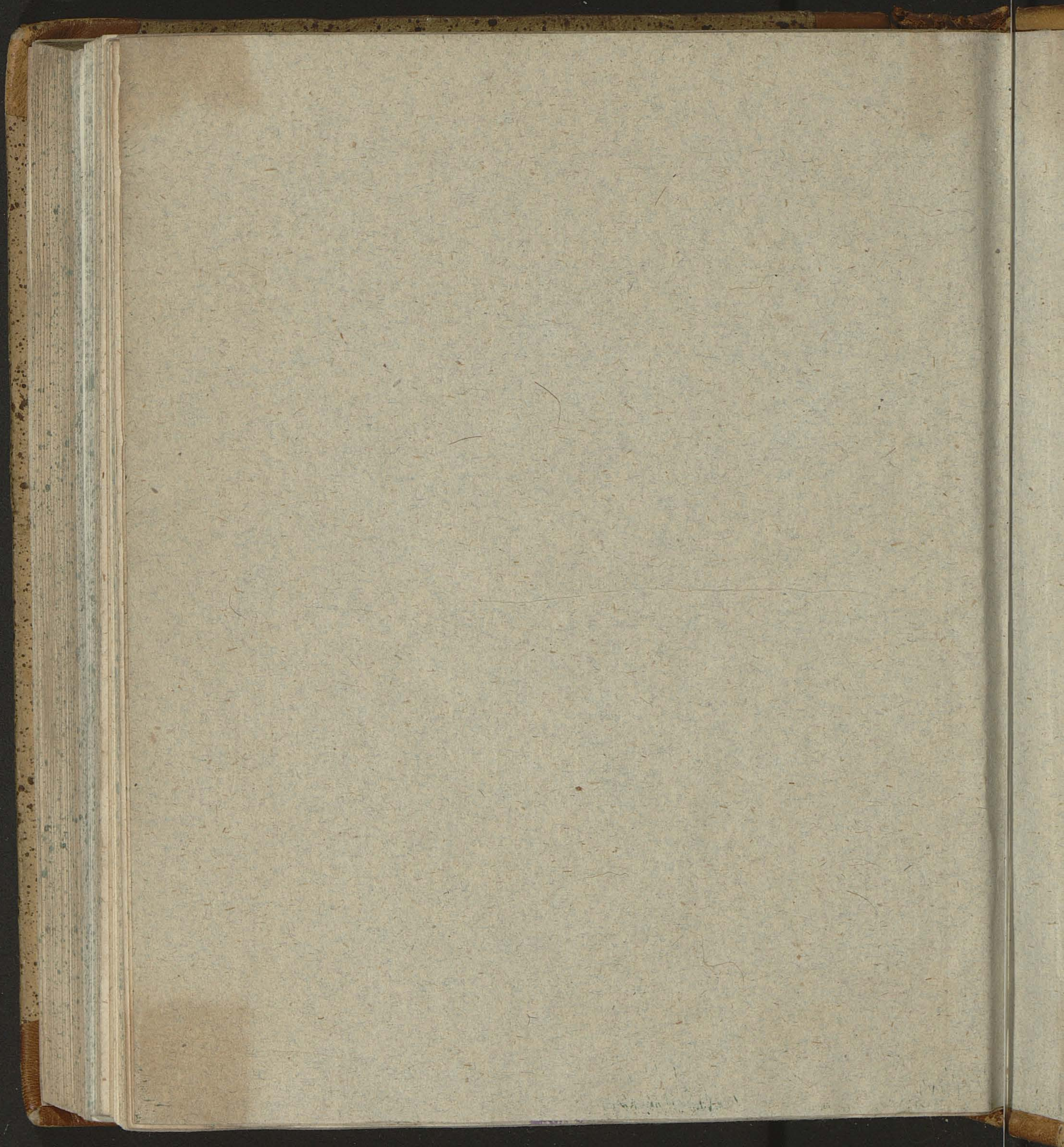
nie-

nieſpoſobnością do dobrych dla Oyczyzny czynności, ale podług Konſtytucyi 1717. dopraſzam ſię W. K. Mci y Stanow Rzeczypoſpolitey, aby w zupełnym komplecie żołnierz znaydował ſię, tak Cudzoziemſkiego, iako y Polſkiego zaciągu, nie rachuiąc w ten Komput Jch-Mciow Panow Officyerow, ktorym przyzwoitą teraz przynależy uſtanowić gażę.

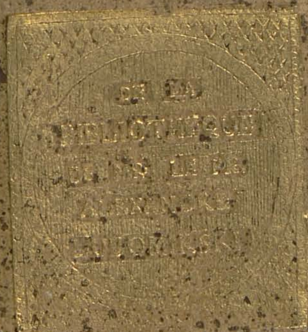
Jako zaś w mowieniu przed kilku dniami moim dowodziłem, że Uſtanowienie podatkow ieſt Materya *Statûs*, przyłączam ieſzcze, że podwyżſzenie y przyczynienie Woyſka, ieſt także Materya rownego gatunku co y podatkowànie; A zatym te dwie okoliczności nie powinny podpadać pod *pluralitatem*, tylko należą *ad unanimitatem*, y tym kończę.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0026857

DE LA
BIBLIOTHEQUE